
[2021-56-RE](#)

Causa 2021-56-RE

(Puy Belbel c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 345-2021. Recurs d'empara

Aute del 7 de setembre del 2021

BOPA núm. 97, del 15 de setembre del 2021

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 22 de juny del 2021, per la representació processal del Sr. Òscar Puy Belbel, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 21 de maig del 2021, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció en els seus vessants dels drets a l'accés a la jurisdicció i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada, així com per consegüent, l'aute del 4 de gener del 2021, dictat per la Batllia, que retrotregui les actuacions al moment anterior al seu pronunciament, i que ordeni a la Batllia que procedeixi a la instrucció de les diligències prèvies incoades per uns presumptes delictes de detenció il·legal i de lesions per imprudència professional. Així mateix, demana que el Tribunal imposi les costes processals causades a la part recorreguda, incloent-hi els honoraris d'advocat;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 4 de gener del 2021, la batlle instructora va arxivar la querella presentada pel Sr. Òscar Puy Belbel per uns presumptes delictes major de detenció il·legal i delictes menor de lesions per imprudència professional contra diversos agents de Duana i, subsidiàriament, contra el Departament de Tributs i Fronteres, considerant que els elements constitutius dels delictes esmentats no estaven

reunits.

1.2. La representació processal del Sr. Òscar Puy Belbel va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 21 de maig del 2021, el Tribunal de Corts va dictar un aute mitjançant el qual desestimava íntegrament aquest recurs i confirmava la decisió d'arxivament.

1.3. El 22 de juny del 2021, la representació processal del Sr. Òscar Puy Belbel va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 21 de maig del 2021, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció en els seus vessants dels drets a l'accés a la jurisdicció i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- El recurrent al·lega que la manera en què el Servei de Duana va efectuar el seu control constitueix un delictes de detenció il·legal i un delictes de lesions per imprudència professional.
- Addueix que va ser objecte d'una detenció i no d'una retenció, ja que va ser emmanillat de manera brusca, com ho acrediten els informes mèdics aportats.
- Manifesta que, d'acord amb la Llei de Duana i amb la jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans (causa Duval c/ França i causa Raninen c/ Finlàndia), els agents de Duana no poden procedir a arrestar i a detenir una persona.
- Destaca que va tenir en tot moment una actitud tranquil·la, correcta i educada envers els agents, fet que posa de manifest que la utilització de les manilles es va efectuar amb ús de força i comportés una exposició pública més enllà d'allò que es pot considerar com a necessari, i, per tant, considera aquesta actuació manifestament desproporcionada.
- Segons el seu parer, els agents de Duana només eren competents per avisar al Servei de Policia i retenir-lo esperant la seva arribada, però no podien detenir-lo i traslladar-lo ells mateixos.
- Afegeix que els agents de Duana van utilitzar la força per emmanillar-lo i transferir-lo al despatx central de Duana, actuació que va causar les lesions constatades pels metges i que són constitutives d'un presumpte delictes de lesions per imprudència professional.
- Per aquests motius, considera que s'ha vulnerat el seu dret a la jurisdicció en els seus vessants dels drets a l'accés a la jurisdicció i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució i demana al Tribunal Constitucional que anul·li la resolució impugnada i que ordeni a la Batllia que reprengui la instrucció de les diligències prèvies incoades.

2.2. Argumentació del Tribunal de Corts

- El Tribunal de Corts considera que de la versió inicial dels fets que va donar el querellant, la qual es trobava avalada en aquest sentit per les declaracions dels querellats, es desprèn que el mode de producció de les seves ferides a l'espatlla no va ser l'emmanillament, sinó el cop de volant brusca i la

frenada que ell mateix va efectuar intentant evitar el control dels agents.

- Així mateix, recorda que la Llei 5/2004, del 14 d'abril, del Codi de Duana, permet als agents de Duana retenir les persones susceptibles d'haver comés alguna activitat il·lícita sobre mercaderies fins a l'arribada del Cos de Policia; amb aquesta finalitat per tal d'evitar riscos es procedeix al seu emmanillament.

- En aquest cas, el Tribunal de Corts constata que el querellant va ser emmanillat durant el seu trasllat a les 5.00 h del matí des del lloc on s'havia procedit al seu control a la via pública del Pas de la Casa fins al despatx de Duana, motius pels quals l'exposició pública del querellant amb les manilles va ser limitadíssima, per no dir inexistent, afegint que va ser desemmanillat en arribar al despatx de Duana on es va efectuar el recompte del tabac confiscat.

- Per tant, el Tribunal de Corts confirma la decisió adoptada per la Batllia d'Instrucció, ja que no hi va haver una detenció il·legal, ni cap delictes de lesions per imprudència professional.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem.

3.2. Quan un recurrent al·lega la vulneració del dret constitucional a obtenir una decisió fonamentada en Dret (article 10.1 de la Constitució), l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd.

3.3. Quan entren en joc drets substancials, el control d'aquest Tribunal en el marc del recurs d'empara consisteix a determinar si els recurrents han estat privats o no d'una protecció efectiva, és a dir, si han estat situats o no en una indefensió material (veg. per ex. el punt 3.3 de l'auto del 22 de desembre del 2017, recaigut en la causa 2017-33-RE, o el punt 3.1 de la sentència del 19 de febrer del 2018, recaiguda en la causa 2017-53-RE).

3.4. En aquesta causa la qüestió constitucional que aquest Tribunal ha de resoldre és la de saber si el Tribunal de Corts ha vulnerat els drets a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, pel fet de considerar que els elements constitutius dels delictes de detenció il·legal i de lesions per imprudència professional no es trobaven reunits i, per consegüent, pel fet de confirmar la decisió d'arxivament de les diligències prèvies incoades, adoptada per la Batllia d'Instrucció.

3.5. De la jurisprudència constant d'aquest Tribunal Constitucional es desprèn que l'apreciació i la qualificació jurídica dels fets corresponen als jutges ordinaris, a condició que aquestes no siguin irraonables, absurdes o il·lògiques i que no vulnerin cap dret reconegut a la Constitució.

3.6. En aquest cas, el Tribunal de Corts es fonamenta en les declaracions efectuades pel recurrent mateix i en les dels agents de Duana querellats per considerar que les lesions del recurrent no van ser causades per l'ús de la força en el moment del seu emmanillament, sinó per les maniobres brusques de conducció que el recurrent va efectuar per tal d'evitar el control.

3.7. El Tribunal de Corts es fonamenta igualment en les disposicions de la Llei de Duana que permet

als agents de Duana retenir una persona sospitosa d'haver comés alguna activitat il·lícita sobre mercaderies i emmanillar-la per evitar qualsevol risc a l'espera de l'arribada dels agents del Cos de Policia, així com en el desenvolupament dels fets que demostra que l'emmanillament es va limitar a la durada del trasllat del recurrent des de la via pública fins al despatx central de Duana i a una hora -les 5.00 h del matí- que no l'exposava al públic.

3.8. Sobre aquesta base, el Tribunal de Corts va jutjar raonablement que els elements constitutius dels delictes esmentats no es trobaven units.

3.9. Per consegüent, l'aute del Tribunal de Corts impugnada no vulnera els drets al·legats i, per tant, aquest recurs d'empara ha de ser declarat inadmissible a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2021-56-RE interposat per la representació processal del Sr. Òscar Puy Belbel contra l'aute del 21 de maig del 2021, dictat pel Tribunal de Corts.

2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 7 de setembre del 2021.

Josep-D. Guàrdia Canela
President Vicepresident

Jean-Yves Caullet

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat Magistrat

Dominique Rousseau

